

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Bakalářská práce

Vývoj americké zahraniční politiky vůči Kubě v

letech 1952–1962

Pavel Honzík

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Katedra politologie a mezinárodních vztahů

Studijní program Mezinárodní teritoriální studia

Studijní obor Mezinárodní vztahy – britská a americká studia

Bakalářská práce

**Vývoj americké zahraniční politiky vůči Kubě v
letech 1952–1962**

Pavel Honzík

Vedoucí práce:

PhDr. Pavel Hlaváček, Ph.D.

Katedra politologie a mezinárodních vztahů

Fakulta filozofická Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2015

Prohlašuji, že jsem práci zpracoval samostatně a použil jen uvedené pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2015

.....

Poděkování

Rád bych poděkoval panu PhDr. Pavlovi Hlaváčekovi, Ph.D., vedoucímu mé bakalářské práce, za odbornou pomoc a cenné rady, které byly nezbytné při psaní této bakalářské práce.

Obsah

1 ÚVOD	11
2 SEZNAM LITERATURY A PRAMENŮ	13

1 ÚVOD

Tato bakalářská práce se jmenuje *Vývoj americké zahraniční politiky vůči Kubě v letech 1952–1962*. Práce se zabývá americkou politikou vůči Kubě, vztahy mezi Spojenými státy a Kubou a událostmi, které je v daných letech ovlivňovaly. Těmito událostmi se zabývalo mnoho autorů, protože se region Karibiku stal v jednu chvíli středem pozornosti celého světa.

Téma si autor vybral z toho důvodu, protože se jedná o složitou a komplexní záležitost. Na téma se lze podívat z mnoha úhlů a každý ho může vyložit jinak. Můžeme na tento vývoj nahlížet čistě mocensko-politicky a chápat ho jako další projevení bipolárního soupeření v zástupném konfliktu. Ten se poté přelil do přímého konfliktu, když americká bezpečnost byla narušena rozmístěním sovětských raket na Kubě. Je možné se zaměřit pouze na ekonomické důsledky. Padesátá léta představovaly dobré americko-kubánské obchodní vztahy, které následně v důsledku politické krize zanikly, Kuba přestala být součástí západní regionální ekonomiky a stala se závislou na dovozech ze Sovětského svazu. Další možný pohled je sociologický, potažmo psychologický. Můžeme zkoumat, jaký vliv měla karibská krize a jaderné ohrožení na společnosti zúčastněných zemí. Případně, jak to vykládala jednotlivá média. Určitý vliv muselo mít zavedení tzv. horké linky na personál Bílého domu a Kremle, nebo přímo na amerického prezidenta a sovětského předsedu.

Tato práce je rozdělena do tří základních kapitol. První kapitola charakterizuje politické a ekonomické vztahy Spojených států a Kuby od roku 1952 do změny režimu na Kubě v roce 1959. V této části zjistíme, proč diktatura Batisty vyhovovala Spojeným státům z ekonomického a strategického hlediska. Dále budeme zkoumat ekonomické ovládnutí Kuby, jeho motivy a proč se Fidel Castro dostal k moci bez odporu USA.

Druhá kapitola se bude zabývat ochlazením americko-kubánských vztahů. Vysvětlíme, jaké příčiny stály za tímto ochlazením a jaké důsledky mělo. Vzájemné vztahy prošly oboustranným obviňováním a provokacemi. Politikou akcí a reakcí, kdy kubánská vláda znárodňovala americký majetek a Spojené státy reagovaly ekonomickými sankcemi, se došlo do bodu nejchladnějších vztahů. To nakonec vedlo prezidenta Kennedyho k provedení skryté invaze v Zátocě sviní a jejímu fiasku.

Třetí kapitola nám představí Kubánskou raketovou krizi. Kuba od revoluce jednoznačně směřovala na cestu komunismu, což vedlo k zneprátelení USA a zároveň k navázání kontaktů se Sovětským svazem. SSSR využil příhodné strategické situace, kterou představovala osamocená komunistická Kuba. Dovozem raket středního doletu na Kubu si chtěl Sovětský svaz vylepšit svojí vojenskou pozici v bipolárním konfliktu. Spojené státy opět reagovaly, tentokrát blokádou Kuby. Bylo potřeba zajistit, aby krize nepřerostla v globální ozbrojený konflikt, kdy hlavní aktéři měly k dispozici jaderné zbraně. Při zkoumání tohoto bipolárního konfliktu nezapomeneme na roli Kuby.

Cílem práce je poskytnutí hlubšího poznání dramatické proměny vztahů Spojených států a Kuby v průběhu daných let. Zjistíme, jaké události měly vliv na formování vztahů obou zemí a vysvětlíme, proč měly takové důsledky. Zodpovíme otázku, co proměnilo americkou zahraniční politiku vůči Kubě a předurčilo její charakter pro zbytek století.

2 SEZNAM LITERATURY A PRAMENŮ